

„Štajerc“ izhaja vsaki
pelek datiran z dnevom
prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
5 kron, za Ogrsko
6 kron 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 7 kron;
za drugo inozemstvo se
računa naročnino z ozi-
rom na visokost pošte-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
k se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inzeratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 2:50
za 1/64 strani K 1.—
Privečkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 31.

V Ptuj, v nedeljo dne 5. julija 1917

XVIII. letnik

Za mir in proti „jugoslo- slovanski“ gonji.

Veliko zborovanje „Štajerčeve“ stranke v Ptuj.

V nedeljo, dne 29. julija dopoldne ob
pol 10. uri se je vršilo na vrtu „Vereinshausa“
v Ptuj veliko zborovanje „Štajerčeve“ stran-
ke z dnevnim redom „Vojna in mir“. Obisk
je bil naravnost presenetljiv in za vojne
razmere impozanten. Zbralo se je nad 1000
mož in žen, večinoma zastopniki vseh občin
ptujškega okraja, pa tudi iz drugih okrajev.
Zborovanje je napravilo velikanski vtis na
ljudstvo; na vse strani pa je pokazalo pravo
mnenje in prepričanje spodnjestajerskega pre-
bivalstva, ki hoče živeti i zanaprej v srečni
Avstriji, v štajerski domovini in ki ne mara
za nobene „jugoslovanske“ sanjarije. Kdor je
to zborovanje videl, ta bode priznal, da se
spodnjestajersko ljudstvo ne bode dalo nikdar
podjarmiti od panslavizma!

Otvoritev shoda.

V imenu „Štajerčeve“ stranke otvoril je
zborovanje g. redakter Karl Linhart v
nemškem in slovenskem jeziku. Pozdravil je
navzoče, zlasti zastopnika mariborskega okraja
g. Girstmayra in predstavil vladinega
zastopnika g. dra. plem. Schreya. Za pred-
sednika zborovanja je bil izvoljen g. posest-
nik Avgust Penn iz Jurovca. Le-ta je isto-
tako v prisrčnih besedah pozdravil zborovalce
in podelil besedo glavnemu poročevalcu g.
Linhartu.

Naše ljudstvo in mir.

V dolgem, z velikim navdušenjem spre-
jetem govoru je raztolmalčil redakter Lin-
hart pomen zborovanja, ki hoče cesarju en-
krat naravnost ljudsko mnenje izraziti. Raz-
tolmalčil je razvitek vojne, ki so jo naši so-
vražniki v divjem sovraštvu po srbskemu umo-
ni pričeli, da bi Avstro-Ogrsko raz-
kosali. Zmotili so se seveda grozovito, kajti
na stran Avstro-Ogrske je stopila takoj Ne-
mčija, ki je v krasni zvestobi izpričala svojo
zavezniško dolžnost. Zato pa je tudi grda
nehvaležnost, ako skušajo danes posamezniki,
ki so se preje za srbske „brate“ zavzemali,
naše zvesto razmerje z Nemčijo motiti. Go-
vornik je popisal potem položaj na vseh
frontah, ki je povsod za avstrijsko in za-
vezniško orožje ugoden ter zmagovit. Na
podlagi tega ugodnega položaja želimo
tudi mi mir, ki bode neskončno gorje in
ogromno prelivanje krvi končal. Ta mir mora
biti stalen in nam zagotoviti boljše bodo-
čnost ter gospodarski razvitek. Kdor pa v teh
časih, ko je Avstrija na vseh mejah od so-
vražnikov ogrožena, v notranjem stan proti
stanu, narodnost proti narodnosti hujska, ta
škoduje monarhiji kot sovražnik. Govornik
je obsojal potem tisto „jugoslo-
vansko“ politiko, ki se je zdaj nakrat pri-
čela in ki hoče Štajersko ter Koroško
raztrgati. S češkimi politiki, ki so
bili deloma zaradi veleizdaje na smrt obso-

jeni in le od cesarja pomiloščeni, so se naši
slovenski poslanci bratili, z njimi skupaj so
hoteli uresničiti na razvalinah stare Avstrije
„jugoslovansko državo“. Šele pred kratkim
sta slovenska poslanca dr. Korošec in dr.
Krek romala v Prago, da bi tam uresničila
za svoje politične namene „bratstvo“; ali
Čehi sami so jima dali brco (Medklici: Prav-
jim je bilo!) in tudi slovensko ljudstvo, ki
želi zdaj gospodarsko delo, ne
pa politično gonjo, bode enako brco
tej „jugoslovanski“ stranki podelilo... Go-
vornik je potem spominjal na velikanske
žrtve, ki sta jih ravno Štajerska in Ko-
roška v tej svetovni vojni prinesle. Na Če-
kem in Ogrskem so še beli kruh jedli in
imeli hleve polne živine, ko se je pri nas že
vse rekviriralo in nas vse bedi izroče-
valo. Mi hočemo — tako je dejal govor-
nik pod velikim odobravanjem, — za do-
movino vse žrtvovati, kar je mo-
goče, — ali to želimo, da se glede vojnih
bremen vse dežele in kraje enakomerno
pritegne in ne izrpa samo naše Avstriji
zveste pokrajine. Mlademu cesarju obljubi-
mo brez vsacih pogojev zvestobo.
Zato stopamo tudi naravnost do njega in ga
prosimo za poštini in zmagoviti mir, ki nam
ohrani naše dežele, ki prepreči za bodoče
tako krvavo vojno in ki nam pusti Avstri-
jo ter Štajersko nedotaknjeno. Ljudje
so govornikove besede poslušali in jo-
kali; govoru je sledilo viharno odobravanje
in ploskanje. G. urednik Linhart je po
končanem govoru predlagal sledečo brzojavko
cesarju, ki se je brez vsacega razgovora
in velikem navdušenju ednoglasno spre-
jela.

Telegram cesarju.

„Njegovemu cesarskemu in kraljevskemu
Veličanstvu Karlu I.,

Dunaj.

„Štajerc“ in okoli njega zbrana stranka
slovenskih in nemških Avstrijs-
cev, katerih program je bila v več kot 15 let-
nem delovanju ljubezen do prevzvišene dinastije
Habsburžanov, okrepčanje in vzdržanje edine,
v historičnih oblikah kronovin utrjene, ne-
razrušljive in nerazdeljive domovine, — ki so
si ohranili tudi v grozovitostih svetovne vojne
resnični, na nobene pogoje vezani zvesti pa-
trijotizem, — prosi na današnjem, od več kot
1000 oseb iz vseh občin okraja obiskanem
zborovanju, da sme svoja patrijotično-vdana
štajerska čustva na stopnice prestola položiti.

Vaše Veličanstvo! Naši očetje in sinovi
prelivajo v najhrabrejših vrstah slavne av-
strijske armade — zlasti v c. in kr. inf. regi-
mentih št. 87, 47, 27, deželnoobrambenih re-
gimentih št. 26, pijonirskemu bataljonu št. 3
in saperskemu oddelku — svojo kri, ne kot
Slovenci, ne kot Nemci, ne kot strankarji,
marveč kot Avstrijci. Mi doma izvršujemo
svojo dolžnost. Naj bi Vaše Veličanstvo na
podlagi našega ogromnega zmagovitega orožja
nam prineslo mir, stalni, resnični mir, ki nam
zagotovi nerazrušljivo Avstrijo in
njene fundamente, nerazdeljive kro-

novine, ki nam pa tudi prinese gospo-
darsko moč, ozdraviti v čisti Avstriji rane
te vojne.

Vaše Veličanstvo! Tisoče članov na Spod-
njem Štajerskem in Spodnjem Koroškem bro-
ječa patrijotična „Štajerčeva“ stranka ne želi
nobenih novih jugoslovanskih
državnih stvorov; hoče le Avstrijo,
ki bode pod krasnim režimom Vašega Veli-
čanstva edina in močna svoji veliki pretek-
losti čast prinesla. Naša globoka vdanostna
izjava je izrodek ljubezni do Vašega Veli-
čanstva, katerega čut do pravičnosti tudi mi
ne bomo zaman prosili, — ljubezni do te
lepe Avstrije, za katero pričajo grobovi na-
ših najhrabrejših junakov v tuji zemlji, —
ljubezni do naše zelene štajerske domovine,
ki se ne sme nikdar kakšnem jugoslovans-
skemu državnemu stvoru pridejati, brez da
bi izgubila svoje zvesto srce.

Vaše Veličanstvo! Tisoči slovenskih in
nemških Spodnjih Štajercev prosijo za mir,
ki nam prinese Štajersko in Avstrijo pod že-
lom Habsburga, nerazrušljivo, močno in mo-
gočno.

Kakor rečeno, je bila ta brzojavka edno-
glasno sprejeta in se jo je tudi našemu
cesarju odposlalo. Zborovanje je trajalo
naprej.

Nezaupnica slovenskim
poslancem.

Iz sredine velikanskega zborovanja se je
pojaviła potem želja, izreči ljudsko mne-
nje tistim slovenskim poslancem, ki ne sto-
rijo ničesar gospodarskega, ki pa zdaj v tem
vojnem času s svojo politiko škodujejo skupni
avstrijski misli ter se potegujejo za sanjarske,
protiavstrijske jugoslovanske cilje. Stavljena
je bila sledeča rezolucija:

„Današnji shod zahteva odločno gos-
podarsko delo vseh poslancev, da
ne bode Štajerska popolnoma izčrpana. Pos-
lancem, ki v teh resnih časih delujejo edino
za znane jugoslovanske cilje, izraža
shod nezaupanje.“

Tudi ta rezolucija je bila ednoglasno in
z velikim odobravanjem sprejeta. Tudi mno-
goštevilni dosednji nasprotniki „Štajerčeve“
stranke, ki so postali tekom vojne pač dru-
zega mnenja, so glasovali za to nezaupnico.
Slovenski poslanci Benkovič, dr. Koro-
šec, dr. Verstovšek, Roškar, Pišek,
Brenčič in vsi ostali, — ljudstvo vam je
izrazilo zaradi vaše politike, ki se ne strinja
s pošteno avstrijsko mislijo, svoje nezaup-
panje. Ali razumete ta ljudski glas?

Gospodarske stvari.

Vrli posestnik g. Franc Girstmayr
iz Maribora je podal potem v nemškem je-
ziku stvarno in z velikim odobravanjem spre-
jeto poročilo o gospodarskih težnjah kmet-
skega stanu. Stavil je konečno sledečo rezol-
ucijo, ki je bila istotako ednoglasno
sprejeta:

„Da se zadrege, v katere smo že doslej
prišli, ne izrastejo do katastrofe, je neob-
hodno potrebno:

1. da se pusti kmetom za njih namene dovolj žitja in da se pravočasno preskrbi, kjer je treba, potrebno setveno blago;
2. za obdelovanje gospodarstva, zlasti za oranje, je vlačna živina neobhodno potrebna; zato se zaplembo živine na dosedanj način ne sme nadaljevati;
3. da se zamore dela vseh vrst na deželi, kakor zlasti obdelovanje njiv, podiranje lesa in podobna dela, oskrbeti, je dopuste in oprostjenja iz onih vojaških delov, ki so z B ali C klasificirani, hitreje dovoliti, kakor je bilo to doslej; ta prorojka je tembolj opravljena, ker stojimo sredi v žetvi, kateri bodo kmalu mletva in druga dela sledila, ki se jih ne sme zavlačiti;
4. razven setvenega blaga je kmetu na vsak način toliko žitja pustiti, kolikor ga potrebuje za se in za svoje ljudi; treba se je ozirati na to, da je na deželi popolnoma izključeno, dobiti delavce, katerim bi se razven plače ne dajalo tudi hrano.

Konec.

Ker se ni nikdo več k besedi oglasil, zaključil je predsednik g. Penn to krasno in velevažno zborovanje s trikratnimi „živijo“ klici na cesarja.

Vsem zborovalcem bode ostal ta shod v živahnem spominu. Le po tej poti naprej! Delujmo gospodarsko, delujmo za ljudstvo in za ljubljeno našo avstrijsko domovino!

Pri želodčnih bolečinah in bolečinah v trebuhu izborni učinkuje nekaj kapljic Fellerjevega bol lajšajočega rastlinskega fluida z zn. „Elsa-fluid“, ki se jih kane na sladkor. To odlično domače zdravilo, ki v mnogih slučajih dobro služi, naj bi bilo vedno pri roki, kar je jako lahko, ker stane 12 steklenic poštnine prosto samo 6 kron. Pri zaprtju, lenivosti čreves in prebavnih težkah zavijajte Fellerjeve lagodno odvajajoče, želodec krepujoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Že skozi 20 let so znane kot neškodljivo in nedražeče odvajilo, katero tudi ženske in otroci radi zavijajo. Predvojne cene: 6 škatlic stane poštnine prosto 4 K 40 v, 12 škatlic poštnine prosto 8 K 40 v. Oboje domačih zdravil, „Elsa-fluid“ in „Elsa-kroglice“ se naroča pristno le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg 241 (Hrvatska). Zahvalnih pisem je že čez 100.000. Jako priljubljeni so tudi drugi Fellerjevi izdelki, na katere naj bodo opozorjeni cenj. bralci: Fellerjev mentolov črtik zn. „Elsa“ zoper migreno; 1 karton 1 krono. — Fellerja zanesljivo učinkujoča sredstva zoper kurja ocesa: „turistovski obliži Elsa“ v kartonih po K 1' — in K 2' — in „turistovska tinktura“, 1 steklenica 1 krono. (—fa—)

Svetovna vojska.

Novi uspehi proti Rusom.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 26. julija. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Na zgornji Susiti razvil je sovražnik nanovo živahno delovanje. Pri armadi v Köveša smo izrgali Rusom Baba Ludowo. Sovražnik je severno-zapadno te visočine svoje karpatske postojanke opustil in se umika proti vzhodu. Pri premaganju ruskega odpora na Tatarskem prelazu se je budimpeštovski inf. reg. št. 32 posebno odlikoval. — Armada princa Leopolda. Armadna skupina Böhm-Ermolli je zavzela Desjatyn, Otnia, Tlumacz in Buczac. Nemške čete stoje na zapadnem robu od Trembowle. Uspeh pri Tarnopolu bil je z zavzetjem večih visočin razširjen.

Italijansko bojišče. Razven navadnega topovskega ognja nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 26. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprehta. V nezmanjšani ljutosti, deloma do bobenskega ognja naraščajoča, divja med obrežjem in Lyso artiljerijska

bitka naprej. Angleški poizvedovalni sunki trajali so naprej; uspeha niso imeli. Pri Monchy priborile so naše čete važni kos jarka, katerega je sovražnik zamen trikrat poskusil nazaj pridobiti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Po izborni ognjeni pripravi naskočili smo zvečer francoske postojanke južno od Aillesa v 1800 metrov širokosti in 400 metrov globokosti. Danes jutraj zavzeli smo v presenetljivem napadu pri Hurtebise obvladujoče dele visočinskih postojank. V Champagni izvršili smo uspešno krepki sunek. Vzeli smo na Hochbergu ostanke dne 14. t. v roki Francozov ostalega ozemlja. Sovražnik vodil je na teh treh bojnih poljih brezplodne protinapade, ki so njegove krvave izgube povišali. Skupno smo vjeli nad 1150 mož, med njimi 46 oficirjev; zaplenili smo veliko število jarkinega orožja.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada v. Eichhorn. Južno od Smorgona zmanjšal je naš artiljerijski učinek mesto vloma Rusov. Sovražnik se je moral tam umakniti. Skoraj vsa prejšnja postojanka je zopet v naši lasti. — Armada Böhm-Ermolli. V ljutih bojih zavzele so naše divizije visočine severno-vzhodno od Tarnopola in v oddelku Gnieczan do ceste Trembowla-Husiatyn. Bolj južno smo zavzeli Bucznec, Tlumacz, Otnia in Delatyn. — Fronta nadvojvode Jožefa. Ruska karpatska fronta je vsled pritiska severno Dnjestra zdaj tudi južno Tatarskega prelaza v gibanje prišla. Sovražnik gre tam v smeri Cernovice nazaj. V napadu so bili Rusi včeraj od visočin Babe Ludowe vrženi. — Armada Mackensen. Od opoldneva do teme živahni ognjeni boj ob spodnjem Seretu.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Kolomea naša!

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 27. julija. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Armada nadvojvode Jožefa. Pri zopetnih bojih ob zgornji Susiti prišla sta kraja Sornja in Negrilesi v sovražno roko. V gozdnih Karpatih se je pričela ruska fronta do Kirlibabe tresti. Honvedski regimenti so nasprotnika čez Capul vrgli. Avstro-ogrške in nemške bojne sile v Köveša prodirajo v severno-vzhodni smeri. — Armada princa Leopolda. Napadalna gibanja armadnih skupin Böhm-Ermolli gredo uspešno naprej. Deli armade Kriteka, inf. reg. št. 13 in bavorski vojaki so se tekom noči v ljutih bojih z ruskimi zadnjimi četami mesta Kolomea polastili. Na severnem bregu Dnjestra bližajo se zavezniki izlivu Strype. Czartkow in Trembowla so v nemški roki. Severno od Trembowle pričeli so Rusi zamen z brezuspešnimi množinskimi sunki. Protinapadi so se z najtežjimi izgubami razbili. Vzhodno od Tarnopola bil je sovražnik zopet nazaj potisnjen.

Italijansko bojišče. Na obeh straneh mnogokrat povišano topovsko delovanje. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 27. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprehta. Artiljerijska bitka je včeraj vsled neugodnega vremena malo ponehala, zvečer pa se je zopet povišala do najskrajnejše sile. Zopetna nasilna poizvedovanja Angležev so se povsod izjavila. V Artoisu se je popoldne ognjeno delovanje povsod znatno povišalo. Ponoči se je na vsej fronti sunke sovražnih poizvedovalnih oddelkov zavrnilo. Pri Honnecour-

tu pripeljale so naše čete veliko število Angležev iz sovražne postojanke. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemindes Damesu, na Hochbergu in v zapadni Champagni napravili so Francozi izgubonosno brezuspešne protinapade. Število vjetih in plena se je jako povišalo. V oddelku Ailles narastlo je na 1950 mož, 16 strojnih pušk in 70 brezstrelnih pušk. Vzhodno od Snippesa padlo je pri nekemu napadu na sovražne jarke veliko število vjetih Francozov v naše roke.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. V ljuti borbi, kateri je nemški cesar na bojišču prisostvoval, povečale so naše divizije pri Tarnopolu s krepkim napadom že zadnjič priborjeno mostičje na vzhodnem bregu Sereta. Bolj južno bil je vkljub trdovratnemu odporu Rusov, ki so brezobzirno tisoče in tisoče ljudi v naš uničevalni ogenj podili, prehod čez Gnieczo in Seret od Trembowle pa do Skomorosse priborjen. Na obeh straneh Dnjestra smo v hitrem prodiranju. Kolomea so zavzele bavarske in avstro-ogrške čete. — Fronta nadvojvode Jožefa. V severno-vzhodnem delu gozdnih Karpat silijo naši armadni zbori za proti Prutu umikajočim se sovražnikom. V gorovju vzhodno od Kezdi-Vasarhely razvili so se včeraj novi boji. Postili smo nasprotniku dolino od Sovaje do zgornjega poteka Putne.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Zasledovanje Rusov.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 28. julija. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Ob Putni zamogel je sovražnik svojo fronto nekaj naprej potisniti. Pri Soveji bili so njegovi sunki zavrnjeni. Pri Kirlibabi vrgle so avstro-ogrške čete Ruse iz njih visočinskih postojank. Gora Tomnatik bila je od nemških regimentov zavzeta. Južno od Dnjestra v vzhodni smeri prodirajoče zvezne bojne sile bližajo se, sledeče umikajočemu se sovražniku, zapadni meji Bukovine. Severno Dnjestra gredo Rusi nazaj proti Zbruczu. Zvezne kolone so prekorale Jagielnico. Tudi vzhodno od Trembowle in Tarnopola poroča se pridobitek na ozemlju.

Italijansko bojišče. Ob Soči živahni topovski boj.

Šef generalštaba.

Bombe na Paris.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 28. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprehta. Bojevno delovanje artiljerije na flandrijski bojni fronti ostalo je nezmanjšano močno. Danes je zapričel na široki fronti zopet bobenski ogenj. Tudi v Artoisu je prišlo večkrat do živahnega ognjenega boja. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno od Aillesa sta se dva francoska napada z velikimi izgubami izjalovila. — V mnogoštevilnih zračnih bojih izgubil je nasprotnik 13 letal. Kolodvor in vojaške naprave od Pariza bile so danes ponoči z bombami obmetane. Zadelo se je cilj. Naši letalci so se vkljub močnemu odporu nepoškodovani vrnili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. Naše divizije pridobile so vzhodno in južno-vzhodno od Tarnopola na ozemlju. Na obeh straneh Dnjestra nadaljujejo premagane ruske armade pod uničevanjem cest in železnic svoje umikanje. V zasledovanju so naši

armadni zbori črto Jagielynica-Horodenka-Zablatow prekoračile. — Fronta nadvojvode Jožefa. Čete severnega krila hitajo se Prut-dolini pod Kolomeo zapadno obsele Seletin-Fundal-Moldowa. V gozdnih Karpatih odvzele so nemške in avstro-ogrske čete sovražniku nekaj visočinskih postojank. Ob zgornji Putni so se čete južnega krila pred sovražni premoči na vzhodno stran gorovja Bereczke umaknile.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Vzhodni Galiciji priborjenih 10.000 štirjaških kilometrov.

W.-B. Berlin, 28. julija. Nemci in Avstrijci so 27. julija zopet iztrgali Rusom znaten del vzhodne Galicije v svojem stremljenju, da napredujejo. Na obeh straneh Dnjestra so sovražili mesti Jagielynica in Horodenko, ki ležita na strateško važni železnici v Černovici. Ruske zadnje oddelke so potisnili globlje v ovinek med Seretom in Dnjestrom; na 40 km široki bojni črti smo prekoračili gride med Dnjestrom in Prutom. Njih krdela so prodirala iz Gozdnih Karpatov v severni in severo-vzhodni smeri v dolini Pruta in so sovražnika, ki je bežal, stiskala v omrežje cesta. Uničbe in pustošenja kažejo pot, po kateri se Rusi umikajo. Pri kraju Zablotov so naše čete, ki so z občudovanja vrednim vnosem drle naprej, od 12. julija dalje prekoračile 100 km dolgo črto od Zalušca in osvojile 10.000 štirjaških kilometrov. Na rumunski bojni črti so naši v Karpatih z ognjem zadušili sovražne napada na Capulu. Južno od tam so se nekoliko živahnejše bili pri Font Bucurju.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 29. julija. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Ob zgornji Putni so se vsled pritiska nasprotnika potrebna gibanja izvršila. Severno doline Kasinu odbile so naše pogorske čete več napadov. V južni Bukovini in v pokrajini Tomnatica odvzele smo sovražniku višočino za višočino. Zvezne divizije prodirajo preko zgornje doline Moldawe in proti Šipotu ob Suczawi. Kuty je v naši lasti. Severno-vzhodno od tam vzeli smo v naskoku ponoči kraj Ruska-Banila. Reka Czeremosz je prekoračena. Tudi vzhodno od Horodenke bil je ruski odpor brezuspešen. Sovražne črte so bile predrte. Na oni strani Dnjestra raztegnilo se je zasledovanje preko visočin severno od Zaleszyki in do oddelka Zbrucz pri Hasiatynu, kjer se je nasprotnik čez državno mejo umaknil.

Italijansko bojišče. Italijanski letalci obmetali so Idrijo tretjič z bombami. En prebivalec je bil ubit, eden pa težko ranjen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 29. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijska bitka v Flandriji divjala je včeraj od ranega jutra pa do pozno v noč neprenehoma naprej. Artiljerijski razvitek je največji na množinskem učinku v tej vojni. Na večih krajih bojišča so lastni in sovražni sunki ljute infanterijske boje izločili. Od kanala La Bassée pa do južnega brega Scarpe povisalo se je zvečer ognjeno delovanje, ponoči vzhodno od Monchy prodirajoči napadi angleških bataljonov so se z velikimi izgubami razbili. Tudi pri Ossusu ostali so angleški delni napadi brezuspešni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno-vzhodno od Aillesa napadli so Francozi zjutraj enkrat, zvečer pa trikrat z močnimi silami. En nemški regiment zavrnili je v hudih bližinskih bojih vse napade sovražnika. — Letalno delovanje je bilo izredno

živahno, zlasti na flandrijski fronti. Stretili smo 35 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. V vzhodni Galiciji so šli Rusi na obeh straneh od Husiatyna za državno mejo. Naši zbori so došli do Zbrucza. Drugi se približujejo izlivu severnega Sereta v Dnjestr. Med Dnjestrom in Prutom postavile so se ruske čete južno-vzhodno od Horodenke na boj. Kreпки napad predrl je njih postojanke. Zasledovanje gre na obeh bregovih Dnjestra naprej. — Fronta nadvojvode Jožefa. V dolini Czeremosz smo zavzeli Kuty. Zgoraj in spodaj mesta menjamo obrežje. V gorovju silijo naše divizije v bojih za sovražnikom preko ceste Šipot-Moldawa-Sulitca. Južno Oitoz-cesta bili so močni ruski napadi proti Mg. Kasinuchu odbiti. — Armada Mackensen. Na severni strani gorovja Odobesti izjavili so se sovražni sunki. V rumunski dolini le slabi ogenj.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Ruska karpatska fronta razbita.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 30. julija. Uradno se danes razglša.

Vzhodno bojišče. Severno doline Susita in na obeh straneh doline Kasinu izjavilo se je več napadov sovražnika. V Bukovini pridobivamo pri premaganju ljutega ruskega odpora nadalje na ozemlju. Pri Valeputni zavzeli smo tunelsko postojanko, navzgor od Fundal-Moldawe pa smo prekoračili dolino Moldawe. Severno-vzhodno od Kutny stoje zaveznički na desnem bregu Czeremosza v boju. — Med Prutom in Dnjestrom bil je sovražnik zopet vržen. Prekoračamo zapadno mejo Bukovine. Honvedske čete so zasedle Zaleszczyki. Med Skalo in Husiatynom smo očistili gališko obrežje Zbrucza; izsilili smo si deloma prehod na rusko ozemlje. Vprostoru južno od Brodyja sunile so avstro-ogrske in nemške čete uspešno v sovražne jarke.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 30. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Vsled našega tudi ponoči trajajočega protiučinka ostalo je delovanje sovražne artiljerije na flandrijskem bojišču slabejše. Angleški poizvedovalni oddelki so bili zavrnjeni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu poskusilo je včeraj francosko vodstvo v 9 kilometrov široki fronti z najmanj 3 novimi divizijami zopet veliki napad. Po bobenskem ognju naskočil je zjutraj sovražnik od Cernyja do Winterberga večkrat. Naše divizije so ga z ognjem in protisunkom povsod zavrnile. Eden naših regimentov zavrnil je 4 napade. Zvečer ponovil je nasprotnik južno od Aillesa svoje napade še dvakrat; pa tudi ti sunki so bili zavrnjeni. Znatne težke izgube brez vsacega uspeha so označala tega bojnega dneva za Francoze. — V zračnih bojih izgubili so sovražniki 10 letal.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. Ruske sile držijo višočine vzhodno obmejne reke Zbrucz, ki je bila vkljub ljutemu odporu na večih mestih prekoračena in od naših divizij tudi južno od Skale dosežena. Na severnem bregu Dnjestra pridobili smo preko Korolowke na ozemlju. Med Dnjestrom in Prutom se sovražnik zopet ljuto brani; bil je pa južno od Zaleszczyki z napadom nazaj potisnjen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Ob Czeremoszu brani se nasprotnik na vzhodnih

obrežnih višočinah. Naš napad napreduje med Zalucze in Wiznicem. V dolini Suczave silijo naše čete proti Seletinu. Tudi vzhodno zgornje doline Moldawe prišli smo v bojih naprej. — Armada Mackensen. Uspešni sunki prinesli so nam severno od Focsani in ob izlivu Rimnicula več sto vjetih.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 31. julija. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Na obeh straneh doline Kasinu napadel je sovražnik opetovano z močnimi silami. Severno doline bil je popolnoma zavrnjen. Na južnih višočinah polastil se je naših prednjih jarkov. V Bukovini so se Rusi tudi včeraj večkrat znatno upirali. Zvezne čete silijo v bojih vzhodno črte Jakoben-Fundal-Moldowi-Šipot naprej. Preko Kutyja prodirajoče divizije zavzele so zgornji Seret. Med Prutom in Dnjestrom bil je sovražnik v ljutih bojih iz njegovih postojank vzhodno od Sniatyna in južno-vzhodno od Zaleszczyki vržen. Pri Krzywce severno Dnjestra vzeli so v naskoku turški regimenti v izkušeni hrabrosti sovražne črte. Na Zbruczu izsilile so si avstro-ogrske in nemške čete na 50 kilometrov frontni širskosti na množestevilnih točkah prehod na vzhodno obrežje. V Wolhyniji uspešna podjetja napadalnih čet.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 31. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji povisalo se je artiljerijski boj zvečer zopet do najskrajnejše ljutosti, je trajal čez noč nezmanjšano naprej in je prešel danes zjutraj v najmočnejši bobenski ogenj. Potem so zapričeli na široki fronti od Yser pa do Lysa močni sovražni napadi. S tem je infanterijska bitka v Flandriji zapričela. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu napadli so Francozi južno-vzhodno od Filaina v treh kilometrih širskosti. Sunek se je na največjih krajih v našem odpornem učinku razbil. Dva omejena vlomna kraja sta še v roki sovražnika.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. Za napad vesela želja naprej priti, prinesla je našim in zavezniškim četam v vzhodni Galiciji in Bukovini nove uspehe. Obmejna reka Zbrucz bila je zgoraj od Husiatyna pa do južno od Skale v širskosti 50 kilometrov vkljub ljutemu odporu na mnogih krajih od nemških in avstro-ogrskih divizij prekoračena. Tudi turške čete so dokazale zopet svojo staro zmožnost. Kakor so začetkom julija in trdni vztrajnosti množinskim napadom Rusov nepretrajljivo kljubovali in potem v hitrem zmagovitem pohodu sovražnika od Zlote Lipe do severnega Sereta

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski
esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“

odpravi

sklepne bolečine.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 7 kron
32 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-
trg št. 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih
pisem in zdravniških priporočil. 503

vrgle, kjer se je vstavil, tako so zavzele večeraj v boju veselem naskoku trdovratno branijene postojanke pri Niwri ob Zbruczu. — Med Dnjestrom in Prutom priborile so si zvezne čete v smeri proti Cernovicu kraje Werencszanka in Sniatyn. — Fronta nadvojvode Jožefa. V krepkem naskoku predrla so nemški lovci ruske zadnje postojanke pri Wiznicu. Sovražnik bil je s tem prisiljen, da izprazni črto Czeremosza in se je umaknil proti vzhodu. Tudi v gozdnih Karpatih na zgornjem toku južnega Sereta ter na obeh straneh Moldave in Suczawe pridobili smo v napadu proti vzhodu na ozemlju. Pod pritiskom teh uspehov so Rusi v oddelku Mesticanesti svoje predajšnje postojanke opustili. Ob gorovju Bereszke nadaljeval je sovražnik svoje napade. Tekom dneva napadel je petkrat na Mgr. Kasinulni, brez da bi dosegel kak uspeh. Bolj južno bil je eden naših regimentov z močnim sovražnim sunkom v neko bolj zapadno ležečo visočinsko postojanko nazaj potisnjen.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila in išias
prospekt gratis.

Vojna na morju.

5 milijonov ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 25. julija. V Atlantskem oceanu in v Severnem morju so naši podmorski čolni zopet 6 parnikov in 4 jadernice potopili.

Od začetka neomejene vojne podmorskih čolnov se je že nad 5 milijonov brutto-register-ton za naše sovražnike rabnega prostora na trgovskih ladjah potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

20.500 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 28. julija. Novi uspehi podmorskih čolnov v angleškem Kanalu 20.500 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajajo se 4 oboroženi naloženi parniki, katerih enega so spremljali ribiški parniki, nadalje angleške jadernice „Dinorwic“ in „Ebenezer“, obe s premogom iz Anglije na Francosko.

Veliki uspehi na morju.

W.-B. Berlin, 28. julija. 1. V zatvor-nem okolišu okoli Anglije se je od nemških podmorskih čolnov zopet 26.000 prostornih ton potopilo. Med potopljenimi ladjami nahaja se angleški parnik „King David“ (3688 ton) s 55 letali in strelivom na krovu iz Oresta v Archangelsk. — 2. Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju: nekaj parnikov in jadernic s skupno 20.000 tonami. — 3. Ena naših zračnih ladij v Vzhodnem morju napadla je v noči na 27. julija baterije in trdnjavske naprave v Alandskih otokih z dobrim uspehom in je spravila eno baterijo do molka. Vkljub ljutemu obstreljevanju se je zračna ladja nepoškodovano vrnila.

23.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 29. julija. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvornem okolišu okrog Anglije: 23.000 prostornih ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Angleški parnik se potopil.

K.-B. Rim, 30. julija. Pri Syrakusu zadela sta ponoči dva parnika skupaj. Pri temu je bil novo zgrajeni angleški parnik „Romania“ z žitom in raznim blagom iz Indije razbit in se je takoj potopil.

Francoski parnik se potopil.

K.-B. Bern, 29. julija. „Nouvelliste de

Lyon“ poroča: Francoski parnik „Sturiano“ je prišel pri kapu Finisterre na plitvo in se je takoj potopil.

Skupne izgube na vojnih ladjah.

W.-B. Berlin, 31. julija. S potopljenjem neke križarke „Diadem“-razreda znašajo vse izgube na vojnih ladjah naših nasprotnikov 265 ladij s skupno tonažo 938.015 ton. Od teh odpade na Anglijo 166 ladij z 669.290 tonami. V tretjem vojnem letu nima nemška mornarica niti ene večje ladje kot izgubo obžalovati. Nasproti pa znaša izguba sovražnikov v tretjem vojnem letu 19 večjih ladij, namreč 8 bojnih ladij, 2 pancerski križarki, 1 zavarovana križarka in 8 manjših križark.

Vse izgube vojnih ladij sovražnikov so za okroglo 28.000 ton večje, nego šteje ameriška vojna mornarica ob začetku vojne, ali pa le za 22.000 ton manjše, nego šteje vojna mornarica Japonske in Italije skupaj.

Veliki angleški vojni parnik potopljen.

W.-B. Berlin, 30. julija. Dne 26. julija potopil je eden naših podmorskih čolnov (poveljnik kapitan-lajtnant Steinbrinck) v angleškem Kanalu neko veliko, ob razruševalcev zavarovano angleško križarko s 4 dimniki, pripadajočo „Diadem“-razredu (11.150 ton), s torpednim strelom.

Šef admiralnega štaba mornarice.

22.500 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 31. julija. Novi uspehi podmorskih čolnov v angleškem Kanalu in Atlantskem oceanu: 22.500 prostornih ton.

Izpred sodišča.

Beg ruskega generala.

Budimpešta, 31. julija. Ruski general Kornilow bil je, kakor znano, pri naši zmagi pri Gorlicah kot divizijonar z vsem svojim štabom od avstro-ogrskih vojakov vjet. Po več kot eno leto dolgem vojnem vjetništvu je obolel. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico v Köszegu na Ogrskem. Iz te bolnišnice pa je s pomočjo nekega češkega vojaka imenom Mrnak v avgustu 1. 1916 pobegnil. Mrnak je bil kmalu nato, ko je hotel za generala življenska sredstva nakupiti, aretiran, medtem ko je zamogel Kornilow čez rusko mejo zbežati. Mrnak je bil potem od presburške divizijske sodnije na smrt na vešalah obsojen, ali najvišje vojaško sodišče je to rabsodbo razveljavilo. Včeraj se je imela presburška divizijska sodnija še enkrat s to zadevo pečati. Mrnak je povedal, da mu je bil general Kornilow za pomoč pri begu 20.000 kron in podelitev apoteke na Ruskem obljubil. On da je bil svoj čin obžaloval (?) in da bi bil generala gotovo oblasti izročil (?), ako bi se ga ne bilo aretiralo. Vojna sodnija je po končani razpravi obsodila Mrnaka na 10 let težke ječe.

Velike sleparije.

Dunaj, 31. julija. Pred armadno divizijsko sodnijo imel se je trgovski pomočnik Emil Eidherr zagovarjati. Izvršil je velike sleparije, zlasti v Gradcu, kjer je imel s prodajalko Eleonoro Küsterle, vključ temu da je bil oženjen, ljubavno razmerje in ji je izvalil denar. Trgovcu Steininger v Gradcu je izvalil 2700 K, njegovemu bratu 1900 K, trgovcu Kreißl 8000 K. Pri svojem zagovarjanju sumničel je tudi več visokih vojaških oseb v svojo zadevo; zato je bil tudi vsled obrekovanja tožen. Vojna sodnija obsodila je Eidherra na 2 leti težke ječe.

Navijalci cen.

Dunaj, 30. julija. Danes se je v razpravi zoper lastnika „velike trgovske hiše“ Schapira, ki je z raznimi tovariš navijal cene pri svečah, šokoladi, slanikih, milu, sadju itd. in izvrševal s tem v velikem slogu vojno oderuštvo, padla rabsodba. Sodnija je obsodila Karla Schapira na 8 mesecev stroge

ga zapora in 20.000 kron denarne globe. Mozesa Jakob na 8 mesecev strogega zapora in 5000 kron denarne globe, Jacea Bonacca na 2 meseca strogega zapora in 20.000 kron denarne globe, Salamona Živkoviča na en mesec strogega zapora in 1000 kron denarne globe, Arona Melnik na en teden strogega zapora. Schapiru in Jakobu se je poleg tega odtegnila obrtna pravica.

Hude navijalke cen.

Ljubljana, 26. julija. Tukajšnja trgovka Katica Bernatovič in njena hčerka Elza vdovljena Mixich, prodajale sta v svoji konfekcijski trgovini blago s 300% dobičkom. Okrajna sodnija je vsako na 1000 K globe obsodila. Vzklicna sodnija pa je zvišala kazen pri Katici Bernatovič na 5 dni zapora in 2000 kron globe.

Mestna deca na deželo!

P. Rosegger.

Če bi se mogel človek modrijan iz zgodovine in izkustva kaj učiti, ne silil bi več iz dežele v mesto, temveč zahrepenel bi po deželi. Saj nas priroda tako ljubko vabi h grudi, toda modri človek ve boljše: mesto je finejše, gosposko.

V vsakem otroku se razvije pred vsemi prirodnimi čuti in ako hoče mestnemu otroku privoščiti posebno veselje, popeljaš ga v nedeljo na deželo. Seveda so na deželi nedelje lepše nego delavniki; toda kdor prispodablja mestno delo in obrtno ali tovarniško delovanje s kmetijskim poslovanjem, občuti, kolikor prikladnejše, svežilnejše, vzbudljivejše in prirčneje je kmetijsko delo. Samo da dan predolgo traja. Če bi uvedli v kmetijstvo osemurni dan, bilo bi telesno delo bolj užitek nego trud. Toda meščan je doslej prezirno gledal na kmetijsko ljudstvo. Občutil je nekako, da kmeta kot človeka in državljana ni smatrati čisto polnoveljavnim.

Prispel je čas, ko mora meščan svojo lačno deco pošiljati s košaricami in v vrčicami na deželo, da stikajo za živili. Med meščani je pa tudi pametnih ljudi. Takih, ki menijo, ako revni mestni otroci že zahajajo na deželo, da iščejo živeža — zakaj-li ne bi nekaj časa ostali zunaj? Zamoglo bi se urediti (mesto in dežela bi pa morala biti složna) da bi gosposki posestniki, veleposestniki in premožnejši kmetje sprejemali za nekaj časa mestne otroke, zlasti uboge, katerih očetje so v vojni. Kjer jih več sedi pri mizi, je še tudi prostora za drobnega dečka ali za bledolično dekletce, ne da bi morala biti sklada znatno večja. In povsodi je raznovrstnih lahkih opravkov za deco, na vrtilih, pašnikih itd. Za šolo obvezne bi bile šolske sobe na deželi zračnejše, ne tako prenapolnjene in bi imele večših npravnih učence nego v industrijskih krajih. Mestni otrok bi potem opazoval oratarja, kosca, mlatiča, mizarja ali kovača v delavnici in loti se začuden sam dela, mojster ga malce pouči in bujna otroška domišljija ponavlja delo po noči v sanjah. In nekega dne pride pisemce k mestnim roditeljem: Atek, mamica! Rad bi se učil mizarstva (ali kaj drugega) in ostal na deželi!

Na to mislim, ako se zdaj govori o bitvanju mestnih otrok na deželi.

Mesta so zoperno prenapolnjena, radi tega pa ni treba kar misliti na izseljevanje v tuje svetovne dele. Pri nas na deželi je še mnogo prostora, več kakor nekdaj, odkar se je stari zarod zaletel v mesta in tovarne; mnogo prostora, zlasti če bi se obdelale športne pustinje. Toda novi kmečki rod mora priti v gospodarsko šolo, potem bomo videli, kako čisto drugače bo postalo po naših rod-nih dolinah in solnčnih hribih.

In nit za tkanino bili bi tudi ubogi mestni otroci, ki bi se zdaj v vojnem času raztrosili po deželi in bi se seznanili z delavnimi ljudmi, z njihovimi spretnimi, marljivimi delom, z njihovimi preprostimi, nedolžnimi razveseljevanjem, z božjim, solnčnim in zvezdatim nebo, ki v svojih spremenljivih letnih časih neprenehoma rosi blagoslov na delo in veselje na delavce. Novo, sveže, čilo kmetijstvo brez

alkov bogastva, z zarejem občekoristne, čisto človeške prosvete!

O takšnih važnih stvareh, ki bi morale biti, ali jih žal ni, zamorem jaz le pisati; pisati, izjavljati morajo drugi, ki so za to pooblaščen, da skrbijo za prihodnji blagor domovine. Zdaj je obrat, zdaj se lažje izvaja, zdaj so hrepenenja sprejemljiva za novo življenje. Ako še zdaj, raznovrstnih odlokov pripravlja, roke križem držimo, vtegne zopet biti zaigrano za par stoletij.

Toda, lahko mi kdo poreče, kamor hočeš tja mi ne maramo.

Škoda! Rad bi zidal mostove iz mesta na deželo! Drugi jih podkopavajo in — tarajo za kruh.

Razno.

Kmetse posestnike opozarjamo na to, da dobil od 8. avgusta 1917 naprej mlin g. Rengoa (Schwabov mlin) pri Ptujju dovoljenje mletja proti plačilu za kmetse posestnike. Priporočamo to resno upoštevanje najtopleje!

Naš 87. regiment. Iz bojišča se nam piše dne 22. julija 1917: „Naša domovina gleda enkrat lahko ponosno na naše 87. vojake. Kajti kar smo v zadnjem času izvršili, vredno, da se naznani splošni javnosti. Naš bataljon leži 2700 metrov visoko na Col — — — Znano je bilo, da hoče Italijan našo postojanko z množestvilnimi naprejenimi minskimi štolnami v zrak spustiti. Ali sovražnik ni pomislil, da znajo 87. vojaki ravno tako delati. Sovražnik nam je bil žal mnogo naprej. Kaj storiti, da se rešimo? Naše staro-izkušene naskočne patrulje so enostavno, brez ozira na vsako nevarnost, proti sovražniku, vdrele v sovražne mine in pobile vse, kar ni zbežalo. Potem so spustili 40 centov razstreliva v zrak. S tem je močno učinkovalo na veliko nameravano razstrelbo. Dva dni so Italijani razstreljevali, ali vedno prekratko. Oni so, vsled nastopa naših naskočnih patrulj prisiljeni, prerivanje razstreliva ustaviti in, kakor rečeno, prekratko razstreljevali. Naše napadalne čete so storile potem svoje, zasedle razstrelne jame, tako, da imel sovražnik le izgube in škodo iz celega tega podjetja. Kaj pa bi se bilo drugače zgodilo? Mi bi bili napravili brezplačno vožnjo v zrak s smrtnim izidom... 87. vojaki so se, kakor že tolikokrat, tudi to pot zopet obnesli in svoji štajerski domovini svojim starišem in sorodnikom čast delali. Čestitamo vrtnim našim domačinom za ta uspeh!

Odlikovanje. Cesar je podelil mestnemu polju straže g. Francu Marinz srebreni zaslužni križec. Čestitamo prisrčno.

Detemorilka. Orožniki v Mali Nedelji prišli na dekle Cecilijo Vrečar v Drahornu. Dekla je, kakor sama priznava, dne 12. julija, ko so bili vsi domači ljudje na polju, svojega eno in pol leta starega sinčka v domači luži vtopila. Otrok ji je bil pri iskanju izhujel napoti. Brezsrčno so oddali sodnji.

Umrli je vsled na bojišču pridobljene bolezni v graški bolnišnici kanonir Maks Höller iz Ptujja. N. p. v m.

Strela in nevihta. Pretekli četrtek divjala je v Mariboru in okolici kratka a ljuta nevihta. Po 6. uri udarila je strela v gospodarsko poslopje posestnika Senekovič v Stadenicah; poslopje je popolnoma pogorelo. Mariborski gasileci ohranili so sosedna poslopja in so požar zadušili. Ob istem času je udarila strela na Teznu v telefonsko žico. Trije črno-vojniški delavci so bili omamljeni ter nezvestni.

* * *

Kontrola oprostencev. Uradno se poroča: Znano je, da se sedanja kontrola oprostencev izvaja zato, da se sestavi potrebi seznam teh oseb in da se razveljavijo oprostitev, ki niso dovolj utemeljene, da so proste moči na razveljavljeno armadi, ozirajoč se na neobhodne potrebe javne službe in narodnega gospodarstva. Vse prizadete oblasti morajo zato pristojno in veliko delati. Rešitve prošenj za razveljevanje oprostitev in za nove oprostitev

se zato seveda zavlačujejo. Potrebno je zato, da se s primernimi ukrepi o splošnih podaljšanjih glede na rok navezane oprostitev skrbi za to, da gospodarsko življenje ne bo oškodovano vsled predčasne aktivne službe. Tozadevna določila so kratko sledeča: Kar se tiče prijave oprostencev, naj se še naprej oprostite, so te osebe nadalje oproščene, dokler se ne bo individualno odločilo o posameznih prošnjah in so dobili o začasni oprostitvi tudi potrdilo. Rok, ki je v teh potrdilih razviden, ima le namen, da se zabrani, da bi dotičniki bili pri evidenci prezrti, in se jim pri pravočasni priglasi, ki pa ne sme izostati, od strani politične oblasti podaljša. Če je pa oproščenec obveščen, da se podaljšanje odklanja, oziroma da se je oprostitev razveljavila, mora dotičnik v vseh okoliščinah odrediti pod orožje. Politične oblasti takim osebam ne smejo dovoliti, da bi še čakale, če se je tudi vložila zanje nova prošnja. Glede na prošnje za nove oprostitev, so politične oblasti pooblaščen, da pod pogojem resnično neobhodne potrebe dovoljujejo čakalno dobo v potrebni izmeri, a ne dalje kakor do 30. septembra 1917, oziroma da čakalno dobo podaljšajo in izstavijo o tem potrdilo. Vojakom na dopustu se glede na to, če pripadajo armadi na bojišču ali četam v zaledju, se ne more nikdar dovoliti čakalna doba.

Krompir letine 1917 pod zoporo. Dunaj 27. julija (K.-B.) V smislu nove pooblastilne postavbe bo jutri razglašen v državnem zakonu odlok urada ljudske prehrane o uprabi krompirja, ki se je pridelal leta 1917. S 1. avgustom 1917 se zapleni leta 1917. pridelani krompir. Množine, ki so potrebne, da se krmi živina, se bodo določile in omejile na tisti krompir, ki ga ljudje ne morejo uživati. Prepovedano je, da bi se žgal krompir v obrtnih žganjarnah. Izrabo v drugih obratih dovoljuje urad za prehrano ljudstva. Pridelovalci krompirja morajo oddati zaseženi krompir vojnemu žitnemu prometnemu zavodu. Prepovedano je, da bi se proti denarju ali brez denarja krompir oddajal. Transporti krompirja so zato le dopustni, če ga odda vojni žitni prometni zavod ali njegove podružnice in proti transportnemu dovoljenju. Poizvedovalo se bo in cenilo (za poizkušnjo se bo tehtalo), koliko krompirja se bo pridelalo. Vsak kmet, ki je usadil krompir na večjem obsegu kakor pol hektarja, bo moral naznani, koliko krompirja da je pridelal. Jeseni, ko se bo krompir pričel kopati, se bo uredilo, kako se bo oddajal, in sicer se uvede nakaznica na krompir, v mestih, ki štejejo nad 10.000 prebivalcev, se bo oddaja rajonirala. Urad za ljudsko prehrano je v gotovih pogojih odobril pogodbe o nasadu in o dobavi s proizvajatelji. Krompir, ki se na ta način zagotovil, mora kmet dobaviti s pogodbo označenim odjemalcem potom vojnega prometnega zavoda. Odjemalci pogodbenih dobav krompirja jamčijo, da se je število konzumentov pravilno naznanilo in da se skrbno spravlja. Cena krompirja se je pridelovalcu (kmetu) določila za čas od 1. do 20. avgusta s 40, za dobo od 21. avgusta do 5. septembra s 25 K za meterski stot (100 kg). Cena 15 K se bo torej uveljavila šele 6. septembra. Kifelčar se bo plačeval trikrat dražje, kolikor bo znašala najvišja cena okroglemu krompirju. Prestopki odredb se bodo kaznovali.

Zatajena kava in sladkor. Iz Budimpešte poročajo, da je uvedena kazenska preiskava proti tvrdki Blitz & Braun, ker je zatajila zalogo kave in sladkorja v vrednosti 220.000 kron.

310.000 mark globe. V Avgsburgu je bil obsojen ravnatelj sladkorne tovarne v Melrichstadtu Ruhja radi tihotapstva s sladkorjem na 310.000 mark globe.

Veliki požari. Pri Budimpešti je zgorelo 3200 kvadratnih metrov gozda. Škode je za 50.000 K. V Klaju ob progi Krakov-Lvov je zgorelo sto kmečkih hiš.

Upostava porotnih sodišč. Občinam je naročeno, da morajo takoj sestaviti porotne imenike porotnikov in jih najmanj za 8 dni razpoložiti na javen vpogled. Občinski načelniki morajo poslati pregledane imenike naj-

kasneje do srede septembra, popravljene pa do srede oktobra 1917 na okrajna glavarstva. Okrajna glavarstva in občine z lastnimi statuti morajo prvotne imenike predložiti predsedniku sodišča I. inštanca najkasneje do konca oktobra. Letni imeniki naj se sestavijo kakor hitro mogoče. Sestavitev letnega imenika se mora nemudoma javiti justičnemu ministerstvu. Ta naredba ne velja za Goriško in Gradiščansko, Istro, Trst z okolico in za okrožja Trident in Rovereto.

Albanske koze na Tirolskem. Vrhovno vojaško poveljstvo je odredilo, da se tisoč albanskih koz prepelje na Tirolsko, da se tako odpomore pomanjkanju mleka tamkaj.

Novorojenček vržen psem za hrano. 14-letna Ivana Biliczky je vrгла, kakor poroča „Magyar Kurir“, svoje dete psem za hrano. Tako je hotela zakriti svojo sramoto.

Več moke v Nemčiji. Od srede avgusta dalje bo dobivala v Nemčiji, kakor poročajo iz Berlina, vsaka oseba na teden 1540 gamov moke. Doslej se je dobivalo samo 1190 g.

Trta ki ima tisoč grozdov. Solški sluga Fran Panuška v Sisku ima trto, ki nosi letos nad tisoč grozdov, nanizanih enega do drugega. Malo dvorišče je z grozdom povsem pokrito, trta pa se je ovila okoli cele hiše in oken, vsepovsod grozd pri grozdu.

Sedem otrok raztreščila granata. V Kraljevcih so otroci lovili ribe v potoku, ali namesto ribe so potegnili iz vode granato, ki je padla tja leta 1914. v bojih s srbsko vojno. Otroci so vlačili granato, ki je končno eksplodirala in raztreščila na drobne kose sedem otrok.

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptujju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Strasschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptujju. 349

Sadje

in
gospodarska jabolka

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Strasschill
Breg pri Ptujju. 349

Majerski ljudje

z najmanje 4 delavskimi močmi dobijo proti dobri mesečni plači, deputatu mleka in 2 orala polja takoj službo.

Ponudbe ali osebna predstava na graščinsko oskrbništvu Straßenhofen, pošta Zgornja Sv. Kunigunda nad Mariborom.

Kovaški učenec

se sprejme pri vsej oskrbi, tudi tak, ki se je že učil. Anton Gregl, kovaški mojster, Celje, Štajersko. 348

Zopetno prebiranje črnovojniških zaveznikov letnikov 1899, 1898 in 1897. V času od 6. do 11. avgusta se morajo vsi v letih 1899, 1898 in 1897 rojeni črnovojniški obvezanci za prebiranje pri občinskemu uradu naznaniti. To velja za vse, tudi za doslej nesposobne ali pozneje odpuščene. Prebiranje se bode vršilo v času od 3. do 22. septembra.

Zadnji telegrami.

Cesarjeva zahvala „Štajerčevi“ stranki.

Na vdanostno brzojavko, ki smo jo na krasnem našem nedeljskem shodu sprejeli in cesarju odposlali, prišel je sledeči telegram cesarske kabinetne pisarne:

„Njegovo cesarsko in kraljevo Apostolsko Veličanstvo se zahvaljuje najpristrčnejše za lojalno in patrijotično izjavo od pripadnikov vseh občin okraja Ptuj obiskanega zborovanja. Njegovo Veličanstvo cesar je blagovolil vzeti vroče priznanje do pravega avstrijskega duha, kakor se kaže v slavnih činih deželni sinov na fronti in v vztrajnosti doma ostalih, kakor tudi v prepričanem nastopu za harmonično sodelovanje vseh avstrijskih narodov za blagor skupne domovine zadovoljstvom na znanje. Po najvišjem naročilu vitez Polzer.“

Tako je ljubljani, pravični naš cesar pohvalil „Štajerčevo“ stranko, ker poznale skupno avstrijsko misel. Živel naš cesar Karl, ki nam bode prinesel pošten, zmagoviti mir!

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 1. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Severno doline Kasinu so se zopet ljuti napadi sovražnika razbili. Tu se bori Szekski inf. regmt. št. 82 s preizkušeno silo. — V pokrajini „Kota treh dežel“ prodirale so naše čete presenetljivo zoper od Rusov zasedene visočine. Nasprotnik je bil vržen. V južni Bukovini smo v napredovanju proti Kimpolungu. Južno-zapadno in severno-zapadno od Cernovice bil je novi, s protisunki podpirani odpor sovražnika v ljutih bojih zlomljen. Tudi v izlivnem kotu Zbrucza dosegli so zavezniki nadaljne napredke.

Šef generalštaba.

Največja bitka svetovne vojne.

K.-B. Berlin, 1. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Velika bitka v Flandriji je pričela: ena najgromnejših danes uspeh obljublajočega končanega tretjega vojnega

leta. Z množicami, ki se jih doslej na nobenem mestu vojne, tudi ne na vzhodu od Brussilowa, ni uporabljalo, napadli so Angleži in Francozi včeraj na 25 kilometrov široki fronti med Noordschoote in Warnetonom. Njih cilj je bil visok. Veljalo je, uničevalni udarec voditi zoper podmorske čolne, ki podgrebljejo od flandrijskega obrežja angleško pomorsko nadvlado. Tesne divizije sledile so druga drugi. Mnogoštevilni pancerski avtomobili in kavaljerija so pomagali. Z velikansko silo vdrl je sovražnik po 14-dnevem artiljerijskem boju v našo odporno cono; na nekaterih mestih je mimogrede znatno na ozemlju pridobil. V viharnih protinapadih vrgle so se naše rezerve nanj in ga spodile vun. Naše čete poročajo o krvavih izgubah nobenih žrtev se boječega nasprotnika. Krasno junaštvo nemških čet dalo je jamstvo za nas ugodnemu zaključku bojnega dneva. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Chemin des Damesu napadli so Francozi štirikrat brezuspešno. Bolj vzhodno so naši regimenti sovražnika zopet premagali in mu odvzeli nad 1500 vjetih. Na zapadnem bregu Maase smo v več kot 700 metrov globočine Francoze nazaj vrgli. Vjeli smo nad 500 Francozov.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Cesar Viljem nemškemu narodu.

K.-B. Berlin, 1. avgusta. Wolffov urad javlja: Cesar Viljem je izdal sledeči manifest: „Nemškemu narodu! Tri leta hude borbe so za nami. Z bolečjo se spominjamo svojih mrtvih, s ponosom svojih borilcev, z veseljem vseh onih, ki so pri delu, težkega srca onih, ki so v vjetništvu. Vse misli pa nadkriljuje trdna volja, da se mora ta boj pravične obrambe dobro končati. Naši sovražniki stezajo svoje roke po nemški zemlji. Nikdar je ne bodo dobili. Vedno nove narode ženejo v boj proti nam. To nas ne straši. Mi poznamo svojo moč in smo odločeni, uporabljati jo. Oni hočejo videti nas slabe in brez moči pred svojimi nogami, ali ne silijo nas. Naše mirne besede so sprejeli z zasmehom. Tako so izvedli zopet, kako zna Nemčija udariti in zmagati. On obrekujejo povsodi v svetu nemško ime, ali slave nemških dejanj ne morejo pokončati. Tako stojimo neomajni, zmagoviti in brez strahu ob izhodu tega leta. Težke skušnje morejo biti nam še usojene. Resno in z zaupanjem jih pričakujemo. V treh letih ogromnega prodiranja se je utrdil nemški narod proti vsemu, kar si more izmisliti sovražna moč. Ako hočejo sovražniki podaljšati trpljenje vojne, potem bo to zanje težje kakor za nas. Kar zunaj izvršuje fronta, za to plačuje domovina hvaležno z neutrudljivim delom. Še se moramo boriti naprej, še moramo kovati orožje. Toda naš narod si bodi svest: Za senco praznega častihlepa ne zastavljamo nemške krvi in nemškega dela, ne za osvojevalne in zatiralne načrte, temveč za močno in svobodno državo, kjer naj naši otroci varno prebivajo. Temu boju posvetimo vse svoje delo, vse svoje misli. To bodi danes naša obljuba!

Na bojišču 1. avgusta 1917.

Viljem I. R.“

Loterijske številke.

Gradec, 1. avgusta 1917: 1, 46, 39, 11, 78.
Trst, 25. julija 1917: 85, 70, 28, 56, 4.

Neoženjen dober

mlinar

se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v umetni mlin. Ponudbe sprejema Ivan Stadler, Sv. Peter pod Sv. Gorami. 339

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon. varovan) škurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in tolišče. 1 zavojček stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18. Po pošli se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

Dobri, pridni hlapec

za konje in tudi za vole se sprejme takoj pri posestniku in trgovcu Francu Schosteritsch v Št. Vidu pri Ptuj. 335

Vinski iztoč

na dobrem, staromnomiranem prostoru v Gradcu da se pod ugodnimi pogoji najem. Več pri „Stürzer“, Gradec Hofgasse 13. 30

Franz Schönlieb

Gewehr fabrikant und Besitzer, Ferlach, Kärnten. 34

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparature, prenašanje, strokovnjaški in novi cevi z neovrednoteno sigurnostjo strela in nova pitja najceneje. 35
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Les pravega kostanja, hrasta, jelke

za ekstrakcijo od 8 cm naprej, močne veje in debla, tudi kole, sveže ali suhe, kupuje po vagonih po najvišjih cenah za takojšnjo ali dobavo do konca leta Franc Kupnik, Konjice. 36

Malinov sok (Himbeersaft)

kupuje v vsaki množini J. Homann, Post Kühnisdorf, Kärnten. 37

Kostanjevega, hrastovega in orehovega lesa

tudi cele vagone, po najvišji dnevni ceni. Po nudbe je poslati na naslov: Josip Zalar, Št. Duh-Loče. 38

Majer

s 4 do 5 ali večimi delavskimi močmi, manjimi 2 moža, sprejme se pod dobrimi pogoji. Richard Ogrisek, Maribor, Langergasse. 39

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2-40. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Pridni zidarji in pomožni delavci

se pri novi zgradbi letalne vojašnice na letališču v Celovcu takoj sprejmejo. Plača uro za zidarje do K 1-30, za pomožne delavce K —85. Dobi se oskrbo in stanovanje. Sprejem se zgodi naravnost pri zgradbi ali pa po Baukanzlei Altkier, Graz, Jakominiplatz Nr. 14.

Molitveniki

slike svetnikov, križi, medalje
rožni venci
in druge potrebščine za Božji pot
vedno v zalogi po najnižjih cenah pri

firmi Josef Martinz
Maribor.

Dobri aparati za briti in lase striči

1-a britev iz srebrnega jekla K 3-50,
4-—, 5-—, zaniklana K 3-—, 5-—,
znanka „Perfekt“ s 6 klinami K 16-—,
20-—, rezervne klinje 1 tucat K 6-—.
1-a stro, i za lase striči K 11-—, 12-—.
Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-
plačilu po c. in kr. dvornem life-
eksportna in razpošiljalna hiša
Hanns Konrad, Brüx št. 1741 (Češko). 51

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4-—, vlovi brez nadzorstva
do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in
se postavi sam. Povsod najboljši uspehi.

Mnogo zahvalnih pisem. Razpošiljatev po pov-
zetju, poštnina 80 vin. Export-haus Tintner, Wien, III.,
Neulingasse Nr. 26/P. 38

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci
hitro in diskretno prodati, naj se obrne na
Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gise-
lastrasse 5, telefon interurban 8275, 159
in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije
brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Zagotovljen uspeh

Tisočero zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 301
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost
bitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna do-
K 4-—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9-—.
Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K.
Razpošiljatev strogo diskretna.
Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Mari-
pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „gle-
jeleni“, v drogeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Najbolj prijetni

spomin

na pokojnike

se doseže

s povečanjem njih slike!

Povečanja in umetniška izpeljava fotografij
v vsaki velikosti

po zmernih cenah

z jamstvom za naravno sličnost preskrbi
zavod za risanje in umetnost

Ferd. Ludw. Chamrada

Dunaj XV.,

Wurmsergasse 43, Abt. 7.

Ceniki na zahtevo.

Zastopniki se povsod sprejemajo.

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki
se vam na zahtevo zastojno dopolnje. Prva fabri-
ka ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant
Brüx 1502 (Češko). Niklaste ali jeklene anker-ure
K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26.
Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni manteli, anker-
remont, ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont
ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki
izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izme-
njava dovoljena ali denar nazaj. 386

Najlepši kinč

ženske so krasna
velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo po-
polne, naj pišejo zaupljivo na Ida Krause,
ki podeli popolnoma brezplačno na pod-
lagi svoje priznane metode disk. nasvet
za dosego idealnih polnih oblik. Ida
Krause, Preßburg (Ogrsko), Schanz-
straße 2, Abt. 109. 275

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 18.
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta) ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure popoldne

! kopelj z vročim zrakov. nar. ali
„Brusebad“ s zrakom K — 70

Stole (Zimmersessel)

Želim kupiti

posestvo

v okolici Ptuja v Grajeni, Krčovini ali s
Martinu ali Mariboru. Veličina 15 do 16
s hramom in kaj h temu spada. Kdor
oddati, naj pove upravništvu tega lista.

Prave švicarske

žepne ure

z verižico

ki gredo priznано dobro, v
niklastem ali lesenem ohišju, s
3-letno pismono garancijo

15 kron

z radij-svetilom K 18-—.

Razpošiljatev po povzetju (pri vojni pošti denar naprej).

Zaloga ur Jakob König, Dunaj III 251

Löwengasse 37 A.

Radij-anker

ura na napestni

s svetlo cifernico

v niklastem ohišju, 35
srednje mere, z usnjatim
menom in varstvom za 3
3 leta garancije

18 kron.

Od 8. avgusta 1917

naprej dobil je

mlin Karla Rengo (Schwabov mlin)

dovoljenje mletja proti plačilu

za kmetske posestnike.

Usojam si torej svoje cenjene stare odjemalce prositi,
naj blagovolijo svoje mlinske pridelke proti izkaznicam v
v mlin spraviti, zagotavljajoč jih najboljše in točne postrežbe.
Z velespoštovanjem udani

Karl Rengo

„Aumühle“ Ptuj.

356

Pege

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na
izginejo z jamčeno, ako se rabi izkušen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. Popolnoma
neškodljivo sredstvo. Za poskus 1 krono 50 vin. Velika doza 4 krono. Dr. Rix-ovo
serno mleko (Perlenmich) tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, si-
nica 4 krono. — Pošilja se direktno od

Dr. A. Rix Kosm. Präparate, Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloga so v Mariboru: Lek-
Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“.

po 6-—, 10-— kron se dobijo v zalogi

SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.